

Bijlage VI: verslag interne ambtelijke sessie

Doel van de sessie

Het doel van de interne sessie was de introductie van het programma Biodiversiteit binnen de afdelingen van de gemeente en het definiëren van de rol van gemeente Meppel op het gebied van biodiversiteit. We vroegen onze medewerkers:

- 1) wat er al gedaan wordt in de gemeente en wat wel en niet goed gaat;
- 2) wat de ambities zijn vanuit ieders functie/afdeling;
- 3) mogelijke (nieuwe) maatregelen.

Tabel 16 Betrokken functies en teams

Functie	Team
Voorman groen	Ruimte verzorgen
Voorman/ werkvoorbereider	Ruimte verzorgen
Adviseur wegen, kunstwerken en openbare verlichting	Ruimte initiatief
Projectleider civiel	Ruimte initiatief
Toezichthouder civiel	Ruimte initiatief
Adviseur riolering	Ruimte initiatief
Adviseur water en klimaat	Duurzaam
Civiel technisch werkvoorbereider	Ruimte initiatief
Boombeheerder	Ruimte verzorgen
Voorman groen	Ruimte verzorgen
Wijkregisseur	Leefbaarheid en wijkregie
Programmamanager duurzaam	Duurzaam
Adviseur economie en regio	Economie en Regio

Huidige en geplande projecten/activiteiten

Tabel 17 Overzicht van projecten die betrekking hebben op biodiversiteit en positief worden bevonden

Project/activiteit	Doorgaan/starten	Toelichting/vraagstukken
Amfibieën trappen bij kolken	Starten	Is het bekend hoe groot het probleem is? Wat is er nodig qua onderhoud?
Vergroening binnenstad en Rogat	Doorgaan	Hierbij is aandacht voor plantendiversiteit en insecten en verhouding groen/steen. Mogelijk tekortkoming in soortenselectie (te weinig inheems)
Waterdoorlatende bestrating	Starten	Blijkt kostbaar en intensief. Is er meer bekend over de kosten-baten?
Afkoppelen hemelwaterafvoer	Doorgaan	Is al aangepakt in een aantal wijken (Berggierslanden), liggen plannen voor Oosterboer en Koedijklanden.
Aangepast maaibeheer (extensief of stoppen met beheer)	Doorgaan	Voorbeelden: ligweide Nijeveen, grasveld Tussenboerslanden
Verharding vervangen voor groen (Steenbreek)	Doorgaan	
Natuurinclusieve inrichting infrastructuur	Doorgaan	Voorbeelden: nieuw fietspad bij De Oude Vaart (bloemrijk, verschraling grasland), aanpak verharding parkeerplaatsen
Inrichting parken t.b.v. beschermde soorten	Doorgaan	Is bescherming van soorten voldoende in nieuwe inrichtingen? Rekening gehouden met 4 V's/gedragscode?
Bokashi (verzamelen, fermenteren en terugbrengen bladenmengsels)	Doorgaan	Doel is verbetering van bodemkwaliteit. Wordt o.a. in Koedijklanden toegepast (zandige ondergrond)
Gebruik maken van subsidieregelingen van de provincie	Doorgaan	

Tabel 18 Overzicht van projecten/activiteiten die niet of minder bijdragen aan biodiversiteit

Project/activiteit	Toelichting
Te 'strakke' regels voor flora en fauna	Regels niet rekening houdend met systeem functioneren en habitatseisen, bijvoorbeeld inrichting voor de ooievaar.
Bladblazen	
Klepelen	Slechts minimaal toepassen is geaccepteerd
Grondverkoop	Bijvoorbeeld aan projectontwikkelaars, regie dan verminderd

Ambities

Onderstaand zijn ambities genoemd binnen de besproken thema's. Wat betreft de mate van invloedssfeer en rol van de gemeente lijkt de rode draad te zijn: voldoende sturing geven en houvast bieden (concreet maken biodiversiteit, eisen stellen aan inrichting), maar wel door partijen en inwoners mee te nemen en actiever samen te werken (faciliteren initiatieven, inspireren en kennis delen d.m.v. voorbeeldprojecten). Vervolgens moeten maatregelen aansluiten bij de faciliterende/stimulerende rol van de gemeente.

Inrichten voor biodiversiteit

- Meer groen (minstens 10%) en water in de stad (t.b.v. soorten maar ook prettiger wonen);
 - Groene daken en gevels (focus op hittestress gevoelige plekken?);
 - Groene schoolpleinen;
 - Vergroenen bedrijventerreinen;
- Meer kwalitatief groen:
 - Meer diversiteit (visuele en functionele aspecten);
 - Van D- naar A- kwaliteit bij bestaand groen (behoefte aan stappenplan)
- Verbindingen creëren en barrières wegnemen:
 - Door middel van o.a. faunapassages en schuttingen;
 - Scheiding tussen gebieden 'overbruggen' (snelweg);
 - Nijeveen als buffergebied (tussen stedelijk gebied en N2000);
 - Herinrichten Hoogeveense Vaart.
- Infrastructuur aanpassen op faunasoorten, bijvoorbeeld meer donker en minder verlichting;
- Biodiverse stroken/bermen in het buitengebied;

Kennisontwikkeling en -deling binnen de gemeente

- Concreet maken van containerbegrippen (biodiversiteit en natuurkwaliteit);
- Creëren bewustzijn: kennisdeling over biodiversiteit organisatie-breed;
- Informeren van werknemers over wat er al speelt in de gemeente m.b.t. biodiversiteit;
- Vertaling van biodiversiteitsbeleid naar de werkvelden: wat betekent programma Biodiversiteit voor o.a. projectleiders en toezichthouders?
- Actiever inzetten op koppelen van klimaatadaptatie en biodiversiteit;
- Evalueren en leren van successen en fouten.

Stimuleren en faciliteren burgerparticipatie

- Vrijwillige bijdragen van inwoners m.b.t. vergroening privéterreinen (o.a. herinrichting tuinen);
 - In buitengebied initiatief vanuit de boer;
 - Mogelijke samenwerking met o.a. Landschapsbeheer Drenthe
- Onderhoud en aanleg groen door inwoners i.p.v. groenbeheerders van de gemeente (meedenken inrichting, natuurbeleving);
- De gemeente als voorbeeldfunctie:
 - Vergroening gemeentehuis
 - De Werf als educatiecentrum vergroenen

Overige ambities

- Versterken van samenwerkingen (extern), zoals met woningcorporaties (prestatieafspraken);
- Meetbaar maken van biodiversiteit: toetsen en monitoren van maatregelen (Ruimte initiatief).

Communicatie

- Kennis delen binnen de afdelingen (toezichthouders, beheerders, beleidsmedewerkers);
- Onderwijsprogramma's aanbieden:
 - Voorlichting geven over biodiversiteit binnen de afdelingen;
 - Voorlichting geven aan inwoners.

Vastleggen van randvoorwaarden biodiversiteit in beleid

- Eisen stellen aan natuurinclusief bouwen (bij o.a. nieuwbouwprojecten Nieuwveense Landen).
 - Voorbeelden: hagen (mogelijk levering door de gemeente) en maximale verharding;
- Eisen stellen aan inrichting openbare ruimte (gebied/wijk specifiek).
 - Voorbeeld: het verankeren van een goede kwaliteit van de groenblauwe zone;
- Integraal PvE waar biodiversiteit een rol in speelt.

Maatregelen binnen projecten

- Signaleren/controleren op inrichting voor biodiversiteit in de planfase (Ruimte initiatief en verzorgen);
 - Voldoende kennis van biodiversiteit bij de afdelingen speelt hierbij een belangrijke rol;
- Ontwikkelen van de QuickScan (Ruimte verzorgen). Mogelijkheden:
 - Opnemen/automatiseren in protocollen;
 - Uitbreiden soorten.

Ideeën voor nieuwe projecten/plannen

- Nieuw verlichtingsplan en onderzoek doen naar slimme verlichting (Ruimte initiatief);
- Bermen herinrichten op industrieterreinen (Ruimte verzorgen);
- Compenseren voor elke m² die ontwikkeld wordt, met regie vanuit de gemeente (Ruimte verzorgen, Economie en Regio);

Koppelkansen met:

- Baggerplan (Ruimte verzorgen)
 - betrekken van stakeholders (o.a. WDOD) met ecologische randvoorwaarden
 - Natuurwaardenkaarten koppelen aan doelstellingen waterkwaliteit
- LAS-LUA (Ruimte verzorgen)
 - Inrichting van schaduwrijke plaatsen op basis van streekeigen- en gidssoorten
 - Aanpassingen t.b.v. op orde brengen van watersysteem: afkoppelen hemelwaterafvoer
- Energietransitie

Knelpunten

Tot slot zijn er bij de ambities en maatregelen verschillende knelpunten besproken:

- Financiële afhankelijkheid binnen projecten: budget vormt vaak een beperking. Er is behoefte aan het maken van een goed plan waarop het budget afgestemd kan worden, in plaats van andersom;
- Beleid is te vrijblijvend: randvoorwaarden biodiversiteit zijn niet vastgelegd in het ontwerpproces (speelt o.a. bij Nieuwveense Landen). Financiële belangen van ontwikkelaars spelen hierbij een rol;
- Minder politieke aandacht en ontbreken meerjarig commitment;
- Beperkingen in tijd en capaciteit vanuit de gemeente.